

Sygn. akt III APo 8/13

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2013 roku

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodniczący :	SSA Zbigniew Gwizdak (ref.)
Sędziowie :	SSA Jolanta Pietrzak
	SSA Tadeusz Szweda

po rozpoznaniu sprawy z powództwa **J. P. (1) (J. P. (1))**

przeciwko **Sądowi Okręgowemu w Częstochowie**

o wynagrodzenie za pracę

w przedmiocie wniosków o wyłączenie sędziów Sądu Okręgowego w Częstochowie: K. M., A. N., L. D., K. S., M. J., A. J., A. S. (1), A. B., T. P., E. K., M. T., U. A., D. B., J. W., A. C., P. S., M. M., G. W., J. J., B. P., D. K., E. S., L. Ł., M. W., R. Ł., M. B., R. G., M. P., Z. W., A. Z., Z. B., H. S., L. M., A. W., H. M., J. I., M. R., H. G., K. K., R. O., B. Z., J. P. (2), S. B., D. J., A. G., B. J., A. Ł., A. S. (2).

postanawia:

1. **oddalić wnioski,**

2. **wyłączyć od rozpoznania i rozstrzygnięcia niniejszej sprawy z mocy ustawy Sędziego Sądu Okręgowego w Częstochowie: J. P. (1) (J. P. (1)).**

/-/ SSA J.Pietrzak /-/ SSA Z. Gwizdak /-/ SSA T.Szweda

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III APo 8/13

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Częstochowie otrzymał do rozpoznania w trybie art. 44 k.p.c. wnioski Sędziów Sądu Rejonowego w Częstochowie o wyłączenie w sprawie, którą wytoczył Sędzia Sądu Okręgowego w Częstochowie J. P. (1) przeciwko swojemu pracodawcy

tj. Sądowi Okręgowemu w Częstochowie.

Sędziowie Sądu Okręgowego odmówili rozpoznania tych przekazanych im wniosków powołując się na treść art. 44 k.p.c., ponieważ również złożyli wnioski o wyłączenie.

Z wniosków o wyłączenie sporządzonych przez Sędziów Sądu Okręgowego wynika, iż powołując się na stosunki towarzysko-służbowe z Sędziami Sądu Rejonowego uważają, że istnieją okoliczności uzasadniające wątpliwości co do ich własnej bezstronności przewidziane w art.49 k.p.c., w tej sprawie (tj. rozpoznania wniosków o wyłączenie sędziów Sądu Rejonowego).

Porządkując wskazane wyżej okoliczności faktyczne należy wskazać kolejno.

Sędzia Sądu Okręgowego wytoczył powództwo o wynagrodzenie za pracę przeciwko swojemu pracodawcy tj. Sądowi Okręgowemu w Częstochowie.

Sędziowie Sądu Rejonowego w Częstochowie złożyli wnioski o wyłączenie od rozpoznania sprawy Sędziego Sądu Okręgowego - powoda.

W tym stanie rzeczy sprawę Sędziego powoda i wnioski o wyłączenie stosownie do treści art. 44 k.p.c. przekazano Sądowi Okręgowemu do rozstrzygnięcia o zasadności wniosków o wyłączenie Sędziów Sądu Rejonowego, a więc do podjęcia innej czynności w trybie art.44 k.p.c.

Sędziowie Sądu Okręgowego złożyli wnioski o wyłączenie ich od rozpatrzenia wniosków o wyłączenie Sędziów Sądu Rejonowego i przekazania sprawy innemu Sądowi w trybie art. 49 k.p.c.

W tym stanie rzeczy, skoro wszyscy Sędziowie Sądu Okręgowego (z wyłączeniem Sędziego-powoda) złożyli wnioski o wyłączenie od rozpoznania wniosków o wyłączenie Sędziów Sądu Rejonowego, Sądowi Apelacyjnemu pozostają do rozstrzygnięcia dwa zagadnienia: w pierwszej kolejności należy rozważyć czy rozstrzygnięcie takich wniosków jest inną czynnością określoną w treści art.44 k.p.c., a następnie zbadać, czy po stronie Sądu Okręgowego zachodzi uzasadniona przeszkoda do wykonania tej czynności.

Odpowiadając kolejno na przedstawione kwestie należy stwierdzić, iż rozstrzygnięcie o zasadności wniosków o wyłączenie jest istotnie inną czynnością określoną w treści art.44 k.p.c., a nie merytorycznym rozpoznaniem sprawy.

Natomiast analizując pojęcie przeszkody, co na tle art. 44 k.p.c. w związku z art.48 i 49 k.p.c., należy odnieść do wniosków Sędziów Sądu Okręgowego w przedmiocie zgłoszonych przez nich żądań o wyłączenie od rozpoznania wniosków o wyłączenie Sędziów powodów i pozostałych Sędziów Sądu Rejonowego, co w efekcie uniemożliwia im dokonanie czynności procesowej.

O ile uzasadnione jest wyłączenie Sędziego powoda z Sądu Okręgowego na tle art.48 k.p.c., to sytuacja spowodowana wnioskami pozostałych Sędziów wymaga głębszego rozważenia.

Otóż, rola Sędziów Sądu Okręgowego w Częstochowie (poza sędzią objętym dyspozycją art.48 k.p.c) sprowadza się w istocie do wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie wskazania innego obiektywnego Sądu z okręgu częstochowskiego. Jednakże Sędziowie Sądu Okręgowego powołując się na treść art.49 k.p.c. i wskazując na powiązania towarzysko-służbowe z powodem, co prawda nie wprost, ale stwierdzają, iż nie są w stanie wskazać innej obiektywnej jednostki właściwej do rozpoznania meritum sprawy.

Innymi słowy, zdaniem Sędziów Sądu Okręgowego zachodzą przesłanki określone w treści art.49 k.p.c., tj. uzasadnione wątpliwości co do ich bezstronności w danej sprawie, czyli w dokonaniu innej czynności procesowych (art.44 k.p.c) tj. rozstrzygnięcia

o wyłączeniu i wskazaniu sądu właściwego do rozpoznania.

W ocenie Sądu Apelacyjnego taka sytuacja sprzeczna jest z istotą powołanych przepisów i zasadami logicznego myślenia.

W istocie bowiem sytuacja, w jakiej znalazł się Sąd Okręgowy, wymagała od niego po pierwsze: rozstrzygnięcia o zasadności osobistych wniosków o wyłączenie Sędziów Sądu Rejonowego w Częstochowie (także tych oczywistych art.48 k.p.c.), a następnie wyznaczenia sądu właściwego w okręgu Sądu Okręgowego Częstochowa (obiektywnego i nie dotkniętego powiązaniem towarzysko-służbowymi).

Zatem chodzi de facto o dokonanie dwóch czynności techniczno-procesowych w toku sprawy. Zasadnym wydaje się wskazać, iż zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem art. 44 k.p.c. nie ma charakteru normy procesowej, a jest normą o charakterze ustrojowym. Oznacza to, że decyzja sądu przełożonego o wyznaczeniu innego sądu do rozpoznania sprawy nie jest aktem procesowym, lecz aktem o charakterze organizacyjno-administracyjnym (Uchwała SN z 21 lutego 1972 roku CZP 76/71).

Błędnie wywodzą Sędziowie Sądu Okręgowego, iż ewentualne wystąpienie przesłanki przewidzianej w art. 49 k.p.c. ogranicza ich procedowanie w trybie art. 44 k.p.c.

Należy wskazać, iż autorytet moralny sędziów nie stoi na przeszkodzie wyznaczeniu na podstawie art. 44 k.p.c. innego Sądu do rozpatrzenia sprawy, niezależnie od występowania przesłanki iudex suspectus.

Przechodząc do rozważań o charakterze merytorycznym na temat zasadności złożonych przez Sędziów Sądu Okręgowego wniosków o wyłączenie, należy zaakcentować, iż relacje służbowe nie uzasadniają wyłączenia sędziego na podstawie art. 49 k.p.c.

Należy mieć na uwadze specyfikę środowiska sędziowskiego, które tworzy hermetyczny krąg relacji towarzysko-służbowych, jednakże nie każdą relację interpersonalną należy utożsamiać z przesłanką do wyłączenia na podstawie art. 49 k.p.c. Oceniając oświadczenia Sędziów Sądu Okręgowego (z pominięciem art.48 k.p.c.) nie sposób się oprzeć wrażeniu,

iż wskazany krąg towarzysko-służbowy jest znacznie rozbudowany, a to z kolei może stawiać pod znakiem zapytania motywację leżącą u podstaw składania tych wniosków

(o wyłączenie) i konieczność jej głębszego badania, czego jednak Sąd Apelacyjny pragnie uniknąć. Podkreślenia jednak wymaga fakt, iż zgodnie z art. 52 k.p.c. Sąd rozpoznaje wnioski o wyłączenie w składzie trzyosobowym, zatem uwzględniając liczbę Sędziów Sądu Okręgowego, nie sposób zaakceptować tezę, iż wszyscy sędziowie są powiązani towarzysko z Sędziami Sądu Rejonowego i to w takim zakresie, który uniemożliwia dokonanie czynności techniczno-procesowej.

Ponadto w niniejszej sprawie, nie bez znaczenia jest okoliczność, iż powód cofnął powództwo z dniem 19 grudnia 2012 roku. Zatem procedowanie mogło się ograniczyć

do zbadania czy nie występują przesłanki określone w trybie art. 203 § 4 k.p.c. oraz art. 469 k.p.c., a następnie umorzenia postępowania. Należy mieć na uwadze, iż centralne miejsce wśród wartości mających charakteryzować sądowe rozstrzygnięcie sporów ma szybkość postępowania, która przekłada się na ocenę wymiaru sprawiedliwości. Sytuacja zainicjowana przez Sędziów Sądu Okręgowego niewątpliwie nie umacnia autorytetu wymiaru sprawiedliwości, a tym samym budowania społecznego zaufania do wymiaru sprawiedliwości.

Sąd Apelacyjny biorąc pod uwagę powyższe argumenty stwierdził, iż Sąd Okręgowy w Częstochowie, z wyłączeniem Sędziego J. P.(1), jest zobligowany rozpoznać wnioski Sędziów Sądu Rejonowego, a następnie zgodnie z treścią art. 44 k.p.c. wyznaczyć inny sąd. Sąd Okręgowy bowiem w niniejszym stanie faktycznym nie rozpoznaje sprawy, ale podejmuje czynności techniczno-procesowe. Zasygnalizowania wymaga jednak fakt,

iż inaczej należałoby oceniać sytuację, gdyby wskutek wniesienia apelacji w sprawie sędziego- powoda do Sądu Okręgowego, Sąd ten stałby się właściwy do rozpoznania sprawy. Jednakże w niniejszym stanie faktycznym taka sytuacja nie występuje.

Reasumując, gramatyczna i logiczna wykładnia przepisów art. 44 k.p.c. w zw. z art. 49 k.p.c. wyłącza możliwość zastosowania instytucji iudex suspectus w sprawie o rozstrzygnięcie wniosków o wyłączenie sędziów w tak szerokim zakresie w jakim usiłują to uczynić Sędziowie Sądu Okręgowego w Częstochowie.

Natomiast odnosząc się do powoda Sędziego Sądu Okręgowego J. P. (1), należy wskazać, iż sędzia jest wyłączony z mocy ustawy jako strona w rozumieniu art. 48

§ 1 pkt 1 k.p.c. (nemo iudex in causa sua). Wyłączenie z mocy ustawy z udziału w sprawie oznacza niemożność dokonywania przez sędziego jakichkolwiek czynności postępowania, niezależnie od rodzaju posiedzenia (rozprawa, posiedzenie niejawne) i od pełnionej funkcji.

Z powołanych przyczyn orzeczono jak w sentencji.

/-/ SSA J.Pietrzak /-/ SSA Z. Gwizdak /-/ SSA T.Szweda

Sędzia Przewodniczący Sędzia

ek